

Aleksander Nawarecki

"Iwaszkiewicz i Joyce. (O dwóch próbach literackiej fugi)", Jerzy Paszek, "Twórczość" nr 2 (1983) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/4 (90), 183

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PASZEK Jerzy: Iwaszkiewicz i Joyce. (O dwóch próbach literackiej fugi). "Twórczość" 1983 nr 2 s. 89-91.

Autor odkrywa podobieństwo pomiędzy "Wieczorem u Abdona" Iwaszkiewicza i epizodem "Syreny" z "Ulissesa" Joyce'a. Obydwa utwory opublikowane w 1922 r. okazują się próbą wprowadzenia formy fugi do literatury. Stąd też większość analogii ma związek z wykorzystaniem struktury typowej dla formy muzycznej. W obu wypadkach uderzającą cechą jest stała powtarzalność wybranych motywów, słów-kluczy, a nawet całych konstrukcji zdaniowych, a także brzmieniowa organizacja tekstu (rola aliteracji). Towarzyszy temu podobieństwo tematyczne - symbolika kolorów, kobiecy ekshibicjonizm, motyw muzyki i matematyki. Artykuł kończy zestawienie różnic, które wynikają z fragmentaryczności "Syreny" (zależność wobec całości) i samodzielności "Wieczoru".

BP/90/59

A.Naw.

/II/ PIASECKA Dorota: Układy fabularno-kompozycyjne prozy Kornela Makuszyńskiego. "Zeszyty Naukowe WSP Opole" XIX. Filologia Polska. Opole 1981, s. 143-158.

Fragment większej całości. Autorka wyróżnia trzy schematy kompozycyjne utworów powieściowych Makuszyńskiego dla dzieci i młodzieży: podróżniczo-przygodowy, bohatersko-baśniowy i sensacyjno-detektywny. We wszystkich utworach dominuje jedna linia kompozycyjna.

BP/90/60

J.Z.